

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

2018 – 2022

PRIEVIDZA 2018

Spracovateľský kolektív :   Mgr. Vlasta Miklasová
  Mgr. Jana Králová
  Mgr. Michaela Bevelagua
  Mgr. Jana Javorčeková
  Mgr. Iveta Zimančoková

Vydavateľ :   Mesto Prievidza

Kontakt: Mestský úrad Prievidza
  Odbor školstva a starostlivosti o občana
  Námestie slobody č. 14
  Prievidza

Telefón: 046/5179407

e-mail: jana.javorcekova@prievidza.sk
  iveta.zimancokova@prievidza.sk

web: www.prievidza.sk

OBSAH

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	1
ÚVOD	9
Komunitné plánovanie a jeho východiská	9
Účastníci komunitného plánovania	11
Ciele a význam komunitného plánovania	13
1 ZÁKLADNÉ VYMEDZENIE PROBLEMATIKY	17
1.1 Vymedzenie pojmov	17
1.2 Druhy sociálnych služieb	17
1.3 Formy sociálnych služieb	19
1.4 Poskytovanie sociálnych služieb	19
1.5 Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb	21
1.5.1 Nocľaháreň	21
1.5.2 Útulok	21
1.5.3 Nízkoprahové denné centrum	21
1.5.4 Zariadenie núdzového bývania	22
1.5.5 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	22
1.5.6 Zariadenie pre seniorov	23
1.5.7 Zariadenie opatrovateľskej služby	23
1.5.8 Opatrovateľská služba	23
1.5.9 Prepravná služba	24
2. ZÁKLADNÉ SOCIODEMOGRAFICKÉ ÚDAJE – ANALÝZA	27
2.1 Základné údaje o obci	27
2.2 Demografická analýza	28
2.3 Sociálna analýza	29
3. ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA ÚZEMÍ MESTA PRIEVIDZA	32
4 ANALÝZA POTRIEB A POŽIADAVIEK OBYVATEĽOV MESTA PRIEVIDZA PODĽA DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU	34
5 PRACOVNÉ SKUPINY A ANALÝZA PROBLÉMOV V PRACOVNÝCH SKUPINÁCH	40
5.1 SWOT analýza Rodina a deti:	40
5.2 SWOT analýza Seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím:	42
5.3 SWOT analýza Osoby ohrozené sociálnym vylúčením:	43
5.4 Analýza problémov v pracovných skupinách	44
6 CIELE, OPATRENIA A AKTIVITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE PRIEVIDZA	45

7 SPÔSOBY VYHODNOCOVANIA PLNENIA KPSS	56
8 ZÁVER.....	57

SLOVO NA ÚVOD

Vážení spoluobčania,

každý z nás sa môže dostať do situácie, kedy svoj problém nezvládne sám vlastnými silami a potrebuje pomoc v podobe využitia niektorého typu sociálnej služby. Preto sme pre potreby našich obyvateľov spracovali dokument, vďaka ktorému získate informácie o sociálnych službách v Prievidzi a ich plánovanom rozvoji.

Komunitný plán je výsledkom dlhodobo prebiehajúceho procesu, ktorý sleduje, aktualizuje a vyhodnocuje ciele a opatrenia jednotlivých pracovných skupín a zapojených zložiek tak, aby odpovedali miestnym potrebám a boli poskytované efektívne a adresne. Metóda komunitného plánovania je založená na dialógu a spolupráci medzi organizáciami, poskytujúcimi sociálnu pomoc a sociálne služby, klientmi využívajúcimi služby tohto druhu a mestom Prievidza, ktoré vystupuje v úlohe koordinátora tohto procesu.

Hlavným cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je vytvorenie a udržanie efektívne fungujúcej siete služieb v sociálnej oblasti a rovnako aj nadväzujúcich služieb. Musíme mať totiž istotu, že vždy nájdeme kvalifikovanú a odbornú pomoc vo chvíli, keď ju budeme potrebovať. Musíme si uvedomiť, že aj keď mnohí z nás sociálnu službu ešte nevyužili, v budúcnosti ju môžu potrebovať a to nielen pre seba, ale aj pre svojich blízkych.

Verím, že tento dokument bude pre všetkých jeho adresátov dostatočne zrozumiteľným sprievodcom a prispeje k zlepšeniu kvality života ľudí na území nášho mesta. Môže sa jednať o rodiny s deťmi, seniorov, či ľudí v ťaživých životných situáciách ohrozených sociálnym vylúčením. Na tvorbe komunitného plánu sa podieľal celý rad inštitúcií, organizácií, ale predovšetkým jednotlivcov, ktorí bez ohľadu na svoje povinnosti považovali prácu na komunitnom pláne za svoju osobnú prestížnu záležitosť. Trávili čas schôdzkami, na ktorých konzultovali a dotvárali jednotlivé kroky, formulovali ciele a spôsoby ich hodnotenia. Nielen odborníci, ale aj laická verejnosť sa spolu podieľali na tímovej práci, ktorej výsledkom je predkladaný Komunitný plán sociálnych služieb mesta Prievidza.

Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na tvorbe komunitného plánu a aktívne sa naďalej zapájajú do procesu komunitného plánovania.

JUDr. Katarína Macháčková
primátorka mesta

ÚVOD

Komunitné plánovanie a jeho východiská

Poslaním komunitného plánovania je zaisťovanie dostupnosti sociálnych služieb. Prakticky sa jedná o zistenie stavu poskytovania sociálnych služieb v danej lokalite a zároveň potrieb, ktoré nie sú naplnené. Porovnaním týchto dvoch základných parametrov, v závislosti a súlade s množstvom finančných prostriedkov, ktoré mesto na sociálne služby vynakladá, vzniká v procese vzájomných konzultácií komunitný plán. Takto postavený plán je konsenzom medzi tým, čo je možné a tým, čo je prioritné a potrebné. Komunitné plánovanie je cyklický proces, ktorý prebieha za účasti komunity. Jedná sa o zástupcov prijímateľov a poskytovateľov sociálnych služieb, ale aj za účasti verejnosti, ktorej je téma sociálnych služieb blízka. Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály v oblasti sociálnych služieb verejného života na úrovni mesta i kraja a ktorá výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Charakteristickým znakom metódy je dôraz kladený na:

- zapájanie všetkých, ktorých sa spracovávaná oblasť týka,
- dialóg a vyjednávanie,
- dosiahnutie výsledku, ktorý je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Aby obyvatelia mohli uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky, musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi, ktorých záujmy a potreby sa môžu líšiť. Preto je dôležité o týchto potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch ich naplnenia a zároveň spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by čiastočne vyhovovali všetkým a pre nikoho by neboli prehrou. Slovo "plánovanie" označuje proces, v rámci ktorého sa komunita chce dostať zo súčasnej situácie do budúcnosti, ktorá by lepšie vyhovovala obyvateľom komunity. Plánovanie je cestou z miesta nazývaného "súčasnosť" do miesta pomenovaného "dohodnutá budúcnosť". Pri komunitnom plánovaní je potrebné zväžiť potreby obyvateľov, potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity. Komunitné plánovanie je:

- metóda, ktorou možno na úrovni obcí plánovať sociálnu službu tak, aby zodpovedala miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých prijímateľov tejto služby;
- otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a zároveň hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Komunitné plánovanie vychádza zo strategických dokumentov a zákonov v sociálnej oblasti. Zároveň sa opiera o program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Prievidza.

Právne predpisy a koncepčné dokumenty k tvorbe komunitného plánu sociálnych služieb:

- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- Národný program aktívneho starnutia 2014-2020
- Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách na roky 2014-2019
- Národná stratégia na ochranu detí pred násillím
- Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020
- Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb samosprávneho kraja pre vymedzené obdobie
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta na roky 2015-2023
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012-2015

Zákony definujúce niektoré úlohy a zodpovednosti pre samosprávy v oblasti sociálnych služieb a starostlivosti o občana:

- Zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia
- Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele

Účastníci komunitného plánovania

Prijímatelia sociálnych služieb

Najdôležitejšími účastníkmi komunitného plánovania sú prijímatelia - klienti sociálnych služieb. Prijímateľmi rozumieme ľudí v nepriaznivej alebo ťažkej sociálnej situácii, ktorí služby využívajú, resp. ktorým sú určené. Ich názor je v komunitnom plánovaní sociálnych služieb nenahradiateľný, práve oni môžu vyjadriť svoj pohľad, zviditeľniť svoje záujmy, priamo sa vysloviť k tomu, čo vnímajú ako najlepšie a najpotrebnejšie, a spolupodieľať sa tak na utváraní podoby sociálnych služieb.

Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovatelia sociálnych služieb sú subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú, bez ohľadu na to, či ide napríklad o neštátne neziskové organizácie, organizácie zriadené mestom alebo krajom, príp. štátom. Poskytovatelia vedia, ako služby fungujú, a poznajú systémové i prevádzkové záležitosti. Dokážu popísať súčasný dopyt aj predpokladané trendy a všeobecne sa v celej problematike dobre orientujú. Ich prínos je preto v tomto ohľade nenahradiateľný.

Obstarávatelia sociálnych služieb

Obstarávatelmi sociálnych služieb rozumieme najmä obce, mestá a kraje. Obstarávatelia sú zodpovední za zabezpečenie sociálnych služieb na príslušnom území. Vstupujú do procesu ako aktívni účastníci najmä preto, že sú garantami realizácie výstupov komunitného plánovania. Preto podpora komunitného plánovania zo strany mesta predstavuje najzákladnejšiu podmienku pre jeho uskutočňovanie.

Verejnosť

Verejnosťou máme na mysli všetkých ostatných záujemcov, ktorým nie sú sociálne služby, ich fungovanie a poskytovanie ľahostajné a sú schopní aktívne prispieť k vytvoreniu plánu alebo k jeho realizácii.

Všetky strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Prievidza je vypracovaný na viacročné obdobie, do roku 2025, v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb. Prínosom komunitného plánovania sociálnych služieb je :

zapojenie všetkých účastníkov systému sociálnych služieb (užívateľov, poskytovateľov, objednávateľov) do prípravy a uskutočňovania plánu sociálnych služieb a zvýšenie podielu obyvateľov na rozhodovacom procese o spôsobe ich zabezpečenia, zvýšenie miery zapojenia obyvateľov do diania v meste,

- zvyšovanie dostupnosti a kvality sociálnych služieb a rozšírenie ich ponuky, zabezpečenie toho, aby sociálne služby zodpovedali zisteným miestnym potrebám, reagovali na miestne odlišnosti,
- zvyšovanie efektivity investovaných finančných prostriedkov, lebo sú vynakladané len na také služby, ktoré sú potrebné,
- rozširovanie potrebných sociálnych služieb a ich kvality,
- podporovanie dialógu a spolupráce medzi obyvateľmi, zvyšovanie pocitu príslušnosti ku komunite, získavanie nových ľudských a materiálnych zdrojov.

Cyklickosť procesu plánovania

Uvedené skupiny, resp. ich zástupcovia v rámci spoločnej práce, rokovania a stretávanie vytvárajú efektívny systém spolupráce, navrhujú podobu sociálnych služieb a podieľajú sa na realizácii jednotlivých konkrétnych opatrení, ktoré sú opísané v komunitnom pláne. Proces komunitného plánovania je však cyklický a hlavné kroky sa v určitých intervaloch vždy opakujú. Súčasťou procesu je totiž aj sledovanie toho, nakoľko je komunitný plán napĺňaný, čo sa už podarilo realizovať, alebo v ktorých oblastiach je nutné navrhnutý spôsob riešenia zmeniť.

Verejnosť musí byť priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Cieľom vopred pripravené informačnej stratégie je zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Je žiaduce, aby sa verejnosť na procese komunitného plánovania zúčastňovala od samého počiatku.

Ďalšie organizácie sú pri príprave komunitného plánovania oslovené a vyzvané k spolupráci. Jedná sa o miestne príslušné organizácie a záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. verejné inštitúcie, nemocnice, úrad práce, školy, MVO, polícia), ale aj občianske iniciatívy, etnické skupiny vrátane skupín, s ktorými je problémová komunikácia. Čím vyššia je miera zapojenia ďalších organizácií, ktorá sa líši podľa ich ďalšieho podielu na napĺňovaní priorít a cieľov komunitného plánu, tým vyššia je efektivita procesu komunitného plánovania.

Ciele a význam komunitného plánovania

Komunitný plán je strategický dokument vytvorený s cieľom naplniť a uspokojovať sociálne potreby ľudí žijúcich na území mesta. Vytvára sa s ohľadom na existujúcu plánovacia prax a princípy integrácie, participácie a rôznych spôsobov hodnotenia. Sociálne štatistiky vypovedajú o miere chudoby v danom meste a odkrývajú štruktúru jednotlivcov a rodín s deťmi. Chudoba, najmä medzigeneračná chudoba, nám indikuje výskyt možného neprimeraného až asociálneho správania mládeže a dospelých (nerešpektovanie autorít a zákonov), čo môže viesť až k sociálnej patológii (bezdomovectvo, páchanie trestnej činnosti). Stav chudoby označuje zákon ako stav hmotnej núdze. Cieľom komunitného plánu je predchádzať vypuknutie krízy rodiny, resp. jednotlivca v materiálnej, vzťahovej a finančnej oblasti a preto by mal obsahovať základné zámery:

- zabezpečiť a ponúknuť riešenia, ktoré sú dostupné pre všetkých obyvateľov, predovšetkým s ohľadom na dostupné zdroje,
- zvyšovať a udržiavať bezpečnosť obyvateľov,
- znižovať sociálnu izoláciu a jej dôsledky,
- zabezpečiť finančne únosnú mieru dotovania spolupracujúcich subjektov,
- prispieť k zvýšeniu atraktivity a kvality poskytovania a zabezpečovania sociálnych služieb v záujme obyvateľov.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je posilňovanie sociálnej súdržnosti komunity, podpora sociálneho začlenenia a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu jednotlivcov aj skupín.

Výsledkom je najmä systém sociálnych služieb na miestnej úrovni, ktorý zodpovedá zisteným miestnym potrebám, reaguje na lokálne odlišnosti a zaisťuje, že finančné prostriedky na služby vynakladané sú efektívne využívané.

Prínosom pre mesto je zapojenie všetkých účastníkov systému sociálnych služieb (teda prijímateľa, poskytovateľa, zadávateľa) do prípravy a uskutočňovania plánu sociálnych služieb a zvyšovať tak podiel občanov na rozhodovacom procese.

Komunitné plánovanie:

- podporuje dialóg a spoluprácu medzi obyvateľmi, zvyšuje pocit príslušnosti ku komunite a umožňuje objavovať nové ľudské aj materiálne zdroje.
- Umožňuje obci združovať existujúce zdroje, zvyšuje efektívnosť ich využitia.
- Zvyšuje dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb a rozširuje ich ponuku, zaisťuje, aby sociálne služby zodpovedali zisteným miestnym potrebám, reagovali na lokálne odlišnosti.

- Zvyšuje efektivitu investovaných finančných prostriedkov, pretože je vynakladá len na také služby, ktoré sú potrebné.

Užívateľ a poskytovateľ zapojený do komunitného plánovania získa:

- možnosť podieľať sa na formovaní celkového systému sociálnych služieb.
- Príležitosť presadzovať vlastné záujmy a ciele.
- Príležitosť na nadviazanie novej spolupráce.
- Informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Hlavné princípy komunitného plánovania:

partnerstvo medzi všetkými účastníkmi - potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán musí byť dopriate rovnakého priestoru.

- *Zapájanie miestneho spoločenstva.* Pri zapájaní miestneho spoločenstva je nutné hľadať rôzne metódy a formy oslovenia a zapojenie tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr.: podľa bydliska, spôsobu života, záujmov, socioetnickej príslušnosti, atď.). Nikto nesmie byť vylučovaný a diskriminovaný.
- *Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov.* Nemožno zabúdať na spoluprácu s podnikateľmi, ktorá môže byť obojstranne prínosná, na význam práce dobrovoľníkov, svojpomocných skupín, domácich opatrovateľov vrátane susedskej výpomoci. Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jedným z nástrojov na zlepšenie kvality života v meste.
- *Práca s informáciami.* Je potrebné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám vo vnútri riadiacej štruktúry a zaistiť prenos informácií verejnosti. Budú - Ak informácie pravidelne odovzdávané, bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety. Je potrebné stanoviť, ako bude možné vznášať pripomienky a ako bude s pripomienkami zaobchádzať.
- *Priebeh spracovania komunitného plánu* je rovnako dôležitý ako výsledný dokument. Komunitný plán nespracováva skupina expertov. Proces komunitného plánovania znamená vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych ľudí. Tento proces umožňuje, aby navrhnutý systém sociálnych služieb bol jedinečný a neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym podmienkam a zdrojom.
- *Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.* Dobre fungujúca spolupráca môže byť inšpiráciou pre ostatných účastníkov komunitného plánovania. Prehĺbenie spolupráce medzi všetkými účastníkmi prináša kvalitnejšie ponuku sociálnych služieb.
- *Kompromis priania a možností.* Výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme, a tým, čo máme k dispozícii. Možnosti v tomto prípade nie sú

len materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale aj dohoda vymedzujúca, kto a ako sa bude na dosiahnutie stanovených cieľov komunitného plánu podieľať.

Zásady, ktoré sú dodržiavané pri spracovaní komunitného plánu:

- potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb musia byť stanovené ľuďmi, ktorí v meste žijú.
- všetky činnosti na miestnej úrovni počas prípravy aj pri naplňaní plánu musia byť previazané.
- skvalitňovanie sociálnych služieb musí byť považované za dôležitú súčasť miestnej politiky a za žiadúce.

Iniciátorom komunitného plánovania sociálnych služieb (ďalej len KPSS) na obdobie rokov 2018 - 2022 bol Odbor školstva a starostlivosti o občana Mestského úradu v Prievidzi. Úlohou iniciátora KPSS je:

- získať podporu pre schválenie KPSS MsZ v Prievidzi.
- vytvoriť riadiacu a výkonnú štruktúru KPSS.
- zapojiť verejnosť do procesu KPSS.
- formalizovanými štruktúrami komunitného plánovania sú riadiaca skupina (riadiaci výbor), pracovné skupiny a spracovateľ KP. Riadiaca skupina riadi proces komunitného plánovania vo všetkých jeho fázach.
- úlohami riadiacej skupiny je:
  - rozhodovať o voľbe jednotlivých postupov,
  - schvaľovať jednotlivé výstupy.

Riadiacej skupine predkladá materiály na schvaľovanie spracovateľ komunitného plánu., t. j. koordinátor komunitného plánovania. Riadiaca skupina pre spracovanie KPSS na obdobie rokov 2018 – 2022 pracovala v troch pracovných skupinách:

1. Zástupcovia pracovnej skupiny „Rodina a deti“:

- zástupca: Mgr. Jana Javorčeková
- členovia: Mgr. Michaela Brunclíková (SPDDD Úsmev ako dar), Mgr. Monika Dessuet (Spokojnosť, n.o.), PhDr. Alena Piatrik Hepnerová (DeD Prievidza), Jana Sýkorová (MC Slniečko), Mgr. Miriam Bencová (Centrum voľného času), Mgr. Elena Valenteje (ZIPCeM), Mgr. Juliana Martinková (ICM Prievidza).

2. Zástupcovia pracovnej skupiny „**Seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím**“:

- zástupca: Mgr. Michaela Bevelagua, Mgr. Emília Čavojská
- členovia: Mgr. Dagmar Jenisová (DC Necpaly), Ľudmila Mihálová (DC Bôbar), Mgr. Emanuela Švorcová (NsP Bojnice), Mgr. Andrea Mikulová (ZpS Prievidza), Ing. Branislav Magdolen (ZpS Prievidza), Bc. Gabriela Škuráková (Nový domov, n.o.), PaedDr. Iveta Lauková (CSS Domino), Ľubica Gálišová (Fórum pre pomoc starším).

3. Zástupcovia pracovnej skupiny „**Osoby ohrozené sociálnym vylúčením**“:

- zástupca: Mgr. Iveta Zimančoková
- členovia: Mgr. Monika Dessuet (Spokojnosť, n.o.), Milan Petráš (Charita – dom sv. Vincenta), Vít Zajac (MsP Prievidza), Mgr. Oľga Ďurčenková (Harmónia, n.o.), Mgr. Renáta Lukáčiová (Slovenský Červený kríž).

Členstvo v riadiacich a pracovných skupinách je dobrovoľné a pracovné skupiny sa zameriavajú na analýzu a reflektujú na potreby a požiadavky cieľových skupín v meste Prievidza.

1 ZÁKLADNÉ VYMEDZENIE PROBLEMATIKY

1.1 Vymedzenie pojmov

Sociálna služba je odborná, obslužná alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie osoby a rodiny (t. j. ohrozenia života alebo zdravia osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie),
- prevenciu sociálneho vylúčenia osoby a rodiny.

Nepriaznivá sociálna situácia je ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb (t. j. ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny),
- pre svoje životné návyky alebo pre spôsob života,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že dovŕšila dôchodkový vek,
- pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných osôb alebo
- z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

1.2 Druhy sociálnych služieb

Sociálne služby podľa druhu sú:

a) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v zariadeniach, ktorými sú:

1. nocľaháreň,

2. útulok,
  3. domov na pol ceste,
  4. nízkoprahové denné centrum,
  5. zariadenie núdzového bývania,
- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú
1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladenia rodinného a pracovného života,
  2. poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
  3. poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre rodinu s deti,
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, , nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:
1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
  2. opatrovateľská služba,
  3. prepravná služba
  4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
  5. tlmočnícka služba,
  6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
  7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
  8. požičiavanie pomôcok,
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:
1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
  2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- e) podporné služby, ktorými sú:
1. odľahčovacia služba,
  2. pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností,
  3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
  4. poskytovanie sociálnej služby v integračnom centre,
  5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
  6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
  7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

1.3 Formy sociálnych služieb

- Sociálna služba sa poskytuje ambulantom formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.
- Ambulantná sociálna služba sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie.
- Terénna sociálna služba sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí. Terénnu sociálnu službu možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii. Terénne programy sa vykonávajú odbornými činnosťami alebo ďalšími činnosťami podľa osobitného zákona.
- Pobytová sociálna služba sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.
- Poskytovanie terénnej sociálnej služby alebo ambulantnej sociálnej služby má prednosť pred pobytovou sociálnou službou. Ak terénna sociálna služba alebo ambulantná sociálna služba nie je vhodná, účelná alebo dostatočne nerieši nepriaznivú sociálnu situáciu fyzickej osoby, poskytuje sa pobytová sociálna služba. Pri pobytovej sociálnej službe má prednosť týždenná pobytová sociálna služba pred celoročnou pobytovou sociálnou službou.
- Táto forma sociálnej služby sa uplatňuje s právom fyzickej osoby na výber formy poskytovanej sociálnej služby.
- Sociálnu službu možno poskytovať aj inou formou, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytnutá formou sociálneho poradenstva prostredníctvom telefónu, faxu a internetu).

1.4 Poskytovanie sociálnych služieb

1. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vykonávať odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti, zabezpečovať vykonávanie týchto činností alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom zákonom, pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje.
2. Poskytovateľ sociálnej služby popri činnostiach, ktoré je povinný vykonávať, zabezpečovať ich vykonávanie alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje môže vykonávať, zabezpečovať vykonávanie alebo utvárať podmienky na vykonávanie aj iných činností, ktoré pre druh sociálnej služby, ktorú poskytuje je povinný vykonávať, zabezpečovať ich vykonávanie alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie.
3. Poskytovateľ sociálnej služby môže vykonávať, zabezpečovať alebo utvárať podmienky na vykonávanie iných činností, ktoré zákon neupravuje a zvyšuje kvalitu sociálnej služby.

Odborné činnosti

- a) základné sociálne poradenstvo,
- b) špecializované sociálne poradenstvo,
- c) pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- d) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

- e) sociálna rehabilitácia,
- f) ošetrovateľská starostlivosť v zariadení,
- g) pracovná terapia,
- h) tlmočenie,
- i) sprostredkovanie
  - 1. tlmočenia,
  - 2. osobnej asistencie,
- j) pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností.

Obslužné činnosti

1. Obslužné činnosti sú ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.
2. Ubytovanie je poskytovanie bývania v obytnej miestnosti alebo v jej časti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním alebo poskytnutie priestrešia na účel prenocovania.
3. Stravovanie je poskytovanie stravy v súlade so zásadami zdravej výživy a s prihliadnutím na vek a zdravotný stav fyzických osôb podľa stravných jednotiek. Za stravnú jednotku sa považujú náklady na suroviny. Za celkovú hodnotu stravy sa považujú náklady na suroviny a režijné náklady na prípravu stravy. Pri ambulantnej sociálnej službe v zariadení sa stravovanie nemusí poskytovať.

Ďalšie činnosti

- a) utváranie podmienok na
  1. prípravu stravy, výdaj stravy a výdaj potravín,
  2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  3. poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi,
  4. úschovu cenných vecí,
  5. vzdelávanie,
  6. záujmovú činnosť,
- b) poskytovanie
  1. osobného vybavenia,
  2. nevyhnutného ošatenia a obuvi,
  3. prepravy,
- c) donáška stravy,
- d) požičiavanie pomôcok,
- e) zabezpečenie záujmovej činnosti.

Sociálne poradenstvo

Sociálne poradenstvo je odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Sociálne poradenstvo sa vykonáva na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva.

1.5 Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb

1.5.1 Nocľaháreň

V nocľahárni sa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

a) poskytuje:

1. ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania,
2. sociálne poradenstvo,

b) utvárajú podmienky na:

1. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
2. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín.

1.5.2 Útulok

V útulku sa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

a) poskytuje:

1. ubytovanie na určitý čas,
2. sociálne poradenstvo,
3. nevyhnutné ošatenie a obuv,

b) utvárajú podmienky na:

1. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
2. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
4. záujmovú činnosť.

1.5.3 Nízkoprahové denné centrum

1. V nízkoprahovom dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie.
2. V nízkoprahovom dennom centre sa
  - a) poskytuje:
    1. sociálne poradenstvo,
    2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
    3. nevyhnutné ošatenie a obuv,
  - b) utvárajú podmienky na:
    1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
    2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
    3. záujmovú činnosť.

1.5.4 Zariadenie núdzového bývania

1. V zariadení núdzového bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, na ktorej je páchané násilie, fyzickej osobe, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi, osamelej tehotnej žene a rodičovi alebo rodičom s deťmi, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu z vážnych dôvodov užívať bývanie, a fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek alebo ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže z vážnych dôvodov užívať bývanie.

2. V zariadení núdzového bývania sa

a) poskytuje:

- ubytovanie na určitý čas,
- sociálne poradenstvo,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) utvárajú podmienky na:

- prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
- vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  - pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
  - záujmovú činnosť.

3. Vážny dôvod podľa odseku 1. je najmä:

a) živelná pohroma,

b) požiar, ekologická havária alebo priemyselná havária.

4. Ak je potrebné chrániť život a zdravie fyzickej osoby, na ktorej je páchané násilie a fyzickej osoby, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi, zabezpečuje sa v zariadení núdzového bývania utajenie miesta jej ubytovania a jej anonymita.

5. Poskytovanie sociálnej služby v zariadení núdzového bývania súčasne viacerým fyzickým osobám možno, len ak je to vhodné a účelné vzhľadom na povahu nepriaznivej sociálnej situácie.

1.5.5 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladenia rodinného života a pracovného života.

1. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa je terénna sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak nemôže zabezpečiť sama alebo s pomocou rodiny riadnu starostlivosť o dieťa a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa.

2. Podpora zosúladenia rodinného života a pracovného života je na účely tohto zákona ambulantná sociálna služba alebo terénna sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, v čase prípravy rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, na trh práce a v čase ďalších aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce.

3. Za pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa za podporu zosúladenia rodinného života a pracovného života sa považujú najmä bežné úkony starostlivosti o dieťa alebo domácnosť, úkony osobnej hygieny, stravovania, obliekania a vyzliekania, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa.

4. Za dôvody, pre ktoré nemôže rodič dieťaťa alebo iná plnoletá fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, zabezpečiť sama alebo za pomoci príbuznej fyzickej osoby osobnú starostlivosť o dieťa, sa považujú najmä :

a) choroba, úraz, kúpeľná liečba rodiča alebo rodičov alebo úmrtie jedného z rodičov alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,

- b) pôrod matky dieťaťa alebo ženy, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,
  - c) narodenie najmenej troch detí súčasne alebo narodenie dvoch detí alebo viac detí súčasne v priebehu dvoch rokov, a to až do troch rokov veku najmladších detí.
5. Ak sa pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa poskytovaná, poskytuje nepretržite, poskytuje sa táto pomoc najviac v rozsahu 30 dní.

1.5.6 Zariadenie pre seniorov

(1) V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba

- a) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, alebo
- b) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

(2) V zariadení pre seniorov sa

a) poskytuje:

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  2. sociálne poradenstvo,
  3. sociálna rehabilitácia,
  4. ošetrovateľská starostlivosť,
  5. ubytovanie,
  6. stravovanie,
  7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
  8. osobné vybavenie,
- b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí,
- c) zabezpečuje záujmová činnosť.

1.5.7 Zariadenie opatrovateľskej služby

1. V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu.
2. V zariadení opatrovateľskej služby sa
  - a) poskytuje:
    1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
    2. sociálne poradenstvo,
    3. sociálna rehabilitácia,
    4. ošetrovateľská starostlivosť,
    5. ubytovanie,
    6. stravovanie,
    7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
  - b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí.

1.5.8 Opatrovateľská služba

1. Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá

- a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 a

- b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.
2. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený
3. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe:
- a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
  - b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie
  - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu
  - d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.
4. Ak fyzickej osobe:
- a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení,
  - b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba,
  - c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

1.5.9 Prepravná služba

1. Prepravná služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.
2. Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom sa preukazuje posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.
3. Nepriaznivý zdravotný stav fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

Kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu alebo poskytovaním sociálnych služieb. Cieľom poskytovania kompenzácie, ako aj vyhotovovania preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti.

Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

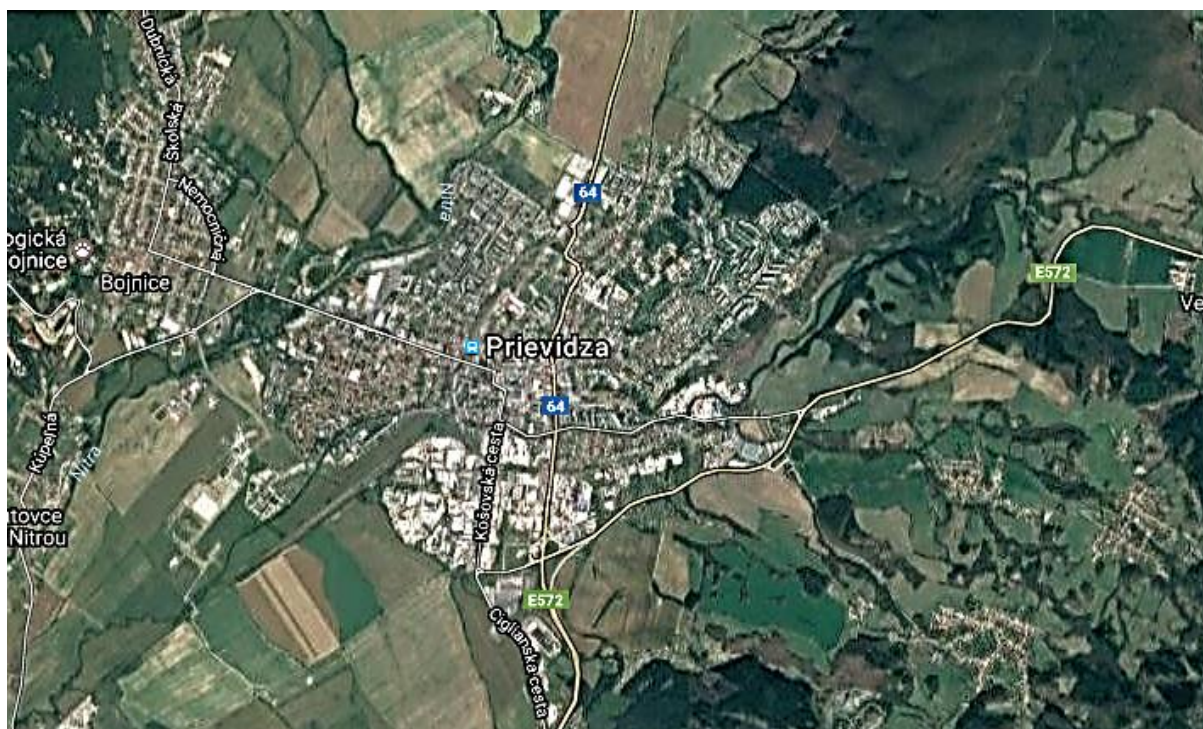
Pôsobnosť mesta

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o:
  - 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,
  - 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  - 3. odkázanosti na sociálnu službu po zmene stupňa odkázanosti,
  - 4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
  - 1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
  - 2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  - 3. opatrovateľskej služby,
  - 4. prepravnej služby,
  - 5. odľahčovacej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby,
- h) uzatvára zmluvu
  - 1. o poskytovaní sociálnej služby,
  - 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - 3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
  - 4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladat' a kontrolovať aj iné zariadenia podľa zákona,
- k) hradí inej obci/mestu alebo inému vyššiemu územnému celku ekonomicky oprávnené náklady,
- l) poskytuje finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, môže poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- o) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene

- a kontroluje ich plnenie,
- q) kontroluje účelnosť využitia finančných poskytnutých prostriedkov
- r) vedie evidenciu:
  - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
  - 2. rozhodnutí
  - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- s) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- t) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- u) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti.

2. ZÁKLADNÉ SOCIODEMOGRAFICKÉ ÚDAJE – ANALÝZA

Mesto Prievidza sa nachádza v prechodnej oblasti medzi stredným a západným Slovenskom v centrálnej časti Hornonitrianskej kotliny. Rozprestiera sa prevažne v kotlině, ktorú obklopujú predhoria Strážovských vrchov, Žiaru a Vtáčnika.

2.1 Základné údaje o obci

NÁZOV OBCE:	Prievidza
OKRES:	Prievidza
KRAJ:	Trenčiansky
KÓD OBCE:	513881
1. PÍ SOMNÁ ZMIENKA:	Rok 1113
ROZLOHA KATASTRA:	4306 ha
NADMORSKÁ VÝŠKA:	260 m

GPS: 48°46'17.07oN (severnej šírky) 18°37'27.03oE (východne od Greenwicha)

2.2 Demografická analýza

Celkový počet obyvateľov, ktorí boli k 31.12.2017 prihlásení na trvalý pobyt v meste Prievidza bol 47 034. Z tohto počtu bolo 24 176 žien a 22 858 mužov.

Štruktúra obyvateľstva k 31.12.2017:

POČET OBYVATEĽOV PRIHLÁSENÝCH K TRVALÉMU POBYTU	Ženy	24 176
	Muži	22 858
	Spolu	47 034

Zdroj: Mesto Prievidza

Mesto Prievidza je rozdelené na 5 mestských častí: Staré mesto (Prievidza I.), Píly (Prievidza II.), Necpaly (Prievidza III.), Kopanice (Prievidza IV.), Časť štvrte (V. Lehôtka, M. Lehôtka, Hradec – t. j. Prievidza V). V mestskej časti Staré mesto bolo na trvalý pobyt k 31.12.2017 prihlásených 6 655 osôb, v mestskej časti Píly 13 804 osôb, v mestskej časti Necpaly 13 724 osôb, v mestskej časti Kopanice 8 246 osôb, v mestskej časti Štvrte 2 020 osôb. V meste žijú aj osoby, ktoré nie sú prihlásené v žiadnej mestskej časti, ale ich trvalý pobyt je v meste Prievidza - počet k 31.12.2017 to bolo 2 585 osôb.

Štruktúra obyvateľstva podľa miestnych častí, stav k 31.12.2017:

MIESTNA ČASŤ:	POČET OBYVATEĽOV:
Staré mesto	6 655
Píly	13 804
Necpaly	13 724
Kopanice	8 246
Štvrte (V. Lehôtka, M. Lehôtka, Hradec)	2 020
Obyvatelia bez pridelenia k časti mesta	2 585

Zdroj: Mesto Prievidza

Obyvatelia mesta Prievidza k 31.12.2017 podľa národnosti patrili k slovenskej v počte 46 751 osôb, českej 231 osôb, maďarskej 45 osôb, nemeckej 7 osôb. K rómskej národnosti sa osoby s trvalým pobytom v Prievidzi nehlásia.

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti, stav k 31.12.2017:

NÁRODNOSŤ	PODIEL V %
Slovenská	46 751
Česká	231
Maďarská	45
Nemecká	7
Rómska	0

Zdroj: Mesto Prievidza

2.3 Sociálna analýza

Pri zisťovaní merateľných údajov sme spolupracovali s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Sekciou riadenia, Odborom metodiky informačných systémov.

Prehľad poberateľov Pomoci v hmotnej núdzi (PvHN) – obyvatelia mesta Prievidza k 1.2.2018

Počet nezamestnaných v evidencii ÚPSVaR	1 476
- z toho viac ako 1 rok	456
Počet poberateľov PvHN	315
Počet poberateľov PvHN – UOZ (nezamestnaných)	175
Počet spoločne posudzovaných osôb PvHN	406

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Rozdelenie poberateľov pomoci v hmotnej núdzi podľa výšky príjmov a úplnosti rodiny k 1.2.2018

Výška príjmov	Neúplná rodina	Úplná rodina
0	179	5
0,01 – 30,00	7	0
30,01 – 60,00	11	0
60,01 – 90,00	12	0
90,01 – 120,00	6	1
120,01 – 150,00	3	1
150,01 – 180,00	6	0
180,01 – 210,00	3	1
210,01 a viac	67	9

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Rozdelenie poberateľov pomoci v hmotnej núdzi podľa druhu príjmu a úplnosti rodiny k 1.2.2018

Druh príjmu	Neúplná rodina	Úplná rodina
Dôchodky	68	10
Ostatné dôchodky	0	1
Dávky sociálnej inklúzie	8	2
Dávky zo sociálneho zabezpečenia	2	1
Pracovná činnosť	19	4
Príjmy z PP pre ŤZP	3	0
Výživné	37	0
Nemá žiaden príjem	218	36

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Rozdelenie ťažko zdravotne postihnutých – ŤZP obyvateľov mesta Prievidza podľa veku a pohlavia k 1.2.2018

Počet FO s ŤZP	Žena	Muž	Spolu
Vo veku do 7 rokov	14	26	40
Vo veku od 8 do 18 rokov	66	63	129
Vo veku od 19 do 65 rokov	1 675	1 525	3 200
Vo veku od 66 do 80 rokov	812	615	1 427
Vo veku nad 80 rokov	358	117	475

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Z praxe vyplynulo, že je nutné pri spracovávaní Komunitného plánu sociálnych služieb spolupracovať aj so Školským úradom v meste Prievidza a to z dôvodu rizikového správania sa detí, záškoláctva a zmysluplného využitia voľného času. V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza je 7 základných škôl. Sú nimi ZŠ na Ulici S. Chalupku 313/14 s počtom žiakov 616, ZŠ na Ulici Rastislavovej 416/4 s počtom žiakov 571, Základná škola na Ulici Mariánskej 554/19 s počtom žiakov 360, ZŠ na Malonecpalskej ulici 206/37 s počtom žiakov 242, ZŠ na Ulici energetikov 242/39 s počtom žiakov 490, ZŠ na Ulici P. Dobšinského 746/5 s počtom žiakov 364 a ZŠ na Ulici P.J. Šafárika 3 s počtom žiakov 285. Je dôležité uviesť, že v jednotlivých počtoch žiakov sú zaradení všetci žiaci navštevujúci školu bez ohľadu na trvalý pobyt. Informáciou o počte detí s trvalým pobytom v katastrálnom území mesta Prievidza Školský úrad v Prievidzi nedisponuje.

Prehľad počtu žiakov základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza v školskom roku 2017/2018

Základná škola Základná škola s materskou škoulou	Počet žiakov školy	Počet tried	Z toho počet žiakov 1. stupňa
Ulica S. Chalupku 313/14	616	28	291
Rastislavova ulica 416/4	571	27	259
Mariánska ulica 554/19	360	19	189
Malonecpalská ulica 206/37	542 59*	13 3*	118
Ulica energetikov 242/39	490	23	227
Ulica P. Dobšinského 746/5	364	18	201

	52*	3*	
Ulica P.J. Šafárika 3	285	15	128
Spolu	2928	143	1413

Pozn.: údaj označený * je počet detí a tried MŠ

Zdroj: Školský úrad v Prievidzi

Prehľad počtu žiakov zapísaných do 1. ročníka ZŠ mesta Prievidza na školský rok 2017/2018

Základná škola	Počet zapísaných prvákov	Z toho počet detí s trvalým pobytom v obvode ZŠ	Počet detí s odkladom plnenia PŠD
Ulica S. Chalupku 313/14	66	57	15
Rastislavova ulica 416/4	69	39	5
Mariánska ulica 554/19	33	13	3
Malonecpalská ulica 206/37	31	15	3
Ulica energetikov 242/39	60	51	6
Ulica P. Dobšinského 746/5	57	15	4
Ulica P.J. Šafárika 3	34	27	5
Spolu	350	217	41

3. ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA ÚZEMÍ MESTA PRIEVIDZA

Na území mesta Prievidza sú zriadené zariadenia sociálnych služieb v pôsobnosti mesta Prievidza, Trenčianskeho samosprávneho kraja a neziskových organizácií.

Základné informácie o poskytovateľoch

VEREJNÝ POSKYTOVATEĽ	POPIS ČINNOSTÍ	ZRIAĐOVATEĽ
Mesto Prievidza , Námestie slobody č. 14, Prievidza	Sociálne poradenstvo, sociálno – posudková činnosť pre obyvateľov žiadajúcich sociálne služby, opatrovateľská, prepravná a odľahčovacia služba, poskytovanie príspevku pri narodení dieťaťa, nového obyvateľa mesto, poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, poskytovanie opakovaného finančného príspevku na čiastočnú kompenzáciu ceny obeda pre dôchodcov.	Mesto Prievidza
Harmónia n.o. , Košovská cesta č. 15, Prievidza	Sociálne služby v útulku.	Mesto Prievidza
Zariadenie pre seniorov , Ulica M. Rázusa č. 17, Ulica J. Okáľa č. 6, Prievidza	Sociálna pomoc pre ľudí, ktorí dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby.	Mesto Prievidza
Centrum voľného času , Ulica K. Novackého č. 14, Prievidza	Sociálna práca s deťmi a mládežou, ktorej činnosť sa zameriava hlavne na efektívne využívanie voľného času, organizácia kultúrnych a spoločenských podujatí.	Mesto Prievidza
Humanity – centrum sociálnej pomoci, Viničná ulica č. 17, Prievidza	Sociálna pomoc pre dospelé ženy s mentálnym a telesným postihnutím.	TSK
Domino – centrum sociálnej pomoci, Veterná ulica č. 11, Prievidza	Poskytuje starostlivosť deťom a mladým ľuďom s mentálnym postihnutím a poruchami správania, s pridruženým telesným alebo zmyslovým postihnutím vo veku od 3 do 25 rokov v dennom, týždennom a celoročnom pobyte.	TSK

NEVEREJNÝ POSKYTOVATEĽ	POPIS ČINNOSTI
Spokojnosť – centrum sociálnych služieb, n. o., Ciglianska cesta č. 8, Prievidza	Poskytuje všeobecne prospešné služby v oblasti sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti, prioritou je práca s rodinou a deťmi.
Charita – dom sv. Vincenta , Košovská cesta č. 19, Prievidza	Organizovanie spoločného stravovania, opatrovateľská služba, nízkoprahové denné centrum a nocľaháreň.
Nový domov , n. o., Ulica K. Kuzmányho č. 35, Prievidza	Poskytuje sociálne služby pre deti a mládež s mentálnym a pohybovým postihnutím.

ADOS – Ria Mária Pipíšková, Ulica L. Štúra č. 5, Prievidza	Poskytuje odbornú zdravotnú a ošetrovateľskú starostlivosť v domácom prostredí.
Slovenský zväz zdravotne postihnutých , Hollého ulica č. 2, Prievidza	Poskytuje bezplatné poradenstvo všetkým zdravotne postihnutým občanom.
Spoločnosť detí z detských domovov – Úsmev ako dar, Ulica T. Vansovej 43, Prievidza	Občianske združenie pôsobiace v oblasti náhradnej starostlivosti, pomoci krízovým rodinám. Poskytovanie akreditovaného základného, sociálneho, špecializovaného poradenstva. Sprevádzanie a príprava, vzdelávanie náhradných rodičov.
Fórum pre pomoc starším , Záhradnícka ulica č. 24, Prievidza	Občianske združenie zabezpečujúce starostlivosť, pomoc a služby pre seniorov s cieľom chrániť ich práva, presadzovať ich záujmy a pomáhať uspokojovať ich potreby, celoslovenská pôsobnosť.
Maruška, OZ , Ulica M. Mišíka č. 19/13, Prievidza	Občianske združenie pre telesne postihnuté deti.
MC Slniečko , Ulica K. Novackého č. 14, Prievidza	Materské centrum, ktorého činnosť sa zameriava najmä na prácu s matkami a ich deťmi a prácu s ľuďmi zo sociálne znevýhodneného prostredia.
OZ Šťastie si Ty , Hollého ulica č. 2, Prievidza	Občianske združenie zabezpečujúce pomoc ľuďom s narušenou psychikou a psychickými chorobami.
PDSN, Prievidzský spolok nepočujúcich , Hollého ulica č. 2, Prievidza	Občianske združenie pre nepočujúcich občanov.
DIAPREUGE, Zväz diabetikov , Hollého č. 2, Prievidza	Organizácia združujúca diabetikov.
ÚNSS – Únia nevidiacich a slabozrakých , Hollého č. 2, Prievidza	Občianske združenie pre nevidiacich občanov.
AURA, regionálny klub , Hollého č. 2, Prievidza	Združenie občanov Slovenska postihnutých epilepsiou.
ILCO , klub svojpomocné združenie stomikov, Hollého 2, Prievidza	Združenie občanov, ktorí majú zo zdravotných dôvodov urobenú stómiu.
Združenie informačných a poradenských centier mladých v SR , Tenisová ulica č. 25, Prievidza	Organizácia, ktorá sa venuje poskytovaniu informačných a poradenských služieb pre mladých.
Mobilný hospic – sv. Lujza, n. o. , detašované pracovisko Ulica M. Gorkého č. 1, Prievidza	Uvedený hospic je určený dlhodobu nevyliciteľne chronicky chorým, pre ktorých už nie je nemocničná starostlivosť odôvodnená a zdravotný stav si vyžaduje ďalšiu zdravotnú starostlivosť v domácom prostredí.
SČK – Slovenský červený kríž , Staničná 2, Prievidza	Neštátny právny subjekt zriadený v zmysle zákona o SČK.
OZ Život a Zdravie , rad L. N. Tolstého 3/1, Prievidza	Občianske združenie podporujúce zdravý spôsob života vo všetkých rozmeroch.
Požičovňa zdravotníckych pomôcok – Spolu sme Prievidza , Tenisová č. 25,	Občianske združenie zabezpečujúce zapožičiavanie zdravotníckych pomôcok ľuďom ŤZP, chorým a nevládnym. Pomôcky sú určené prevažne pre ľudí postihnutých

Prievidza	neurologickými a motorickými poruchami pohybového aparátu. Pomôcky sú zapožičiavané za poplatok .
SPOSA Prievidza– Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom v Prievidzi, Úzka ulica č. 2, Prievidza	Občianske združenie zabezpečujúce systematickú a komplexnú odbornú pomoc ľuďom s poruchami autistického spektra všetkých vekových kategórií.

Väčšina týchto poskytovateľov poskytuje svoje služby viac ako desať rokov, čo predstavuje určitú stabilitu a predpoklad ďalšieho fungovania. Jednotliví poskytovatelia sa zameriavajú vo svojej činnosti na pomoc konkrétnym skupinám obyvateľstva. Tie organizácie, ktorých činnosť je rôznorodého charakteru, sa v tabuľke nenachádzajú.

4 ANALÝZA POTRIEB A POŽIADAVIEK OBYVATEĽOV MESTA PRIEVIDZA PODĽA DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU

Základné údaje

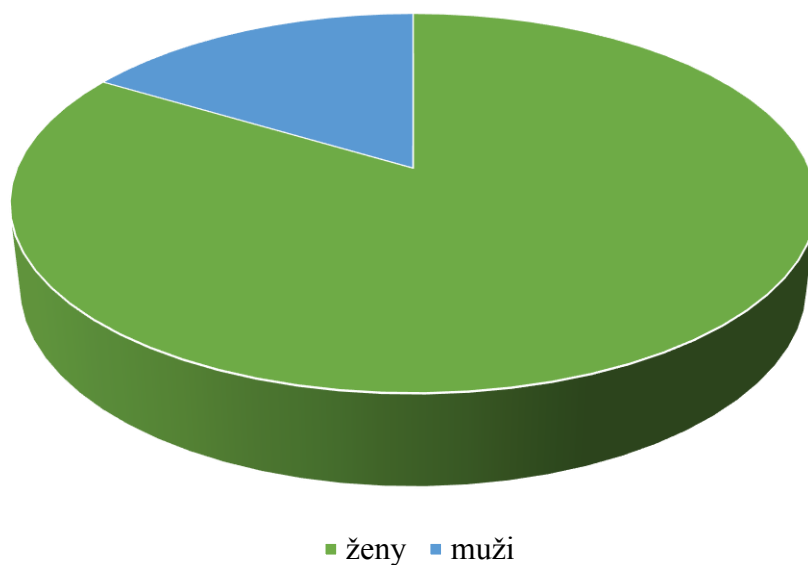
Súčasťou analytickej časti komunitného plánu sociálnych služieb sú aj výsledky z dotazníkového prieskumu v rámci územia mesta Prievidza.

Dotazník tvorilo desať otázok a bol distribuovaný do domácností obyvateľov ako príloha týždenníka Prievidzsko. Dotazník bolo možné vyplniť aj prostredníctvom internetu. Internetový odkaz na dotazník bol uverejnený na stránke www.prievidza.sk a šírený prostredníctvom mailovej pošty. Vyplnený dotazník v písomnej forme bolo možné zaslať poštou na adresu Mestského úradu v Prievidzi a taktiež odovzdať na mieste prvého kontaktu v budove mestského úradu.

Celkovo bolo vyplnených a vrátených 479 dotazníkov.

Graf č. 1:

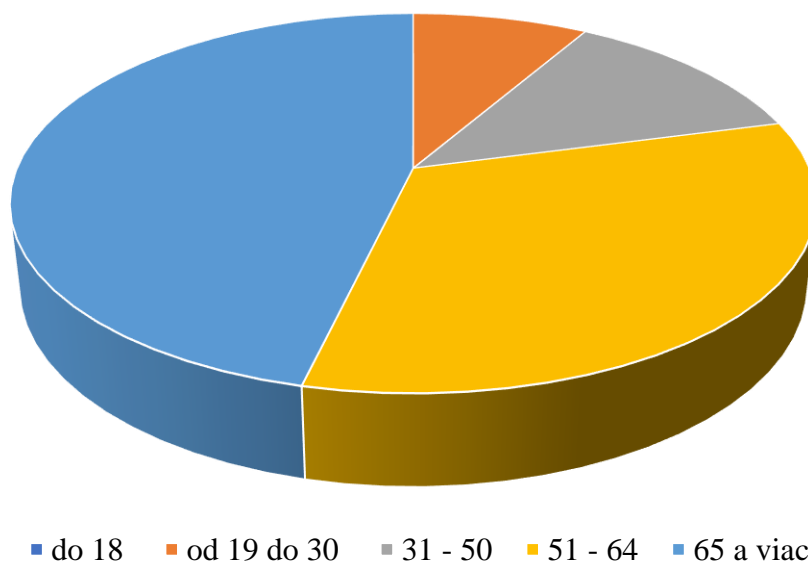
Zastúpenie respondentov z hľadiska pohlavia

Väčšina respondentov, ktorý vyplnili dotazník, boli ženy – 83,6 %.

Graf č. 2:

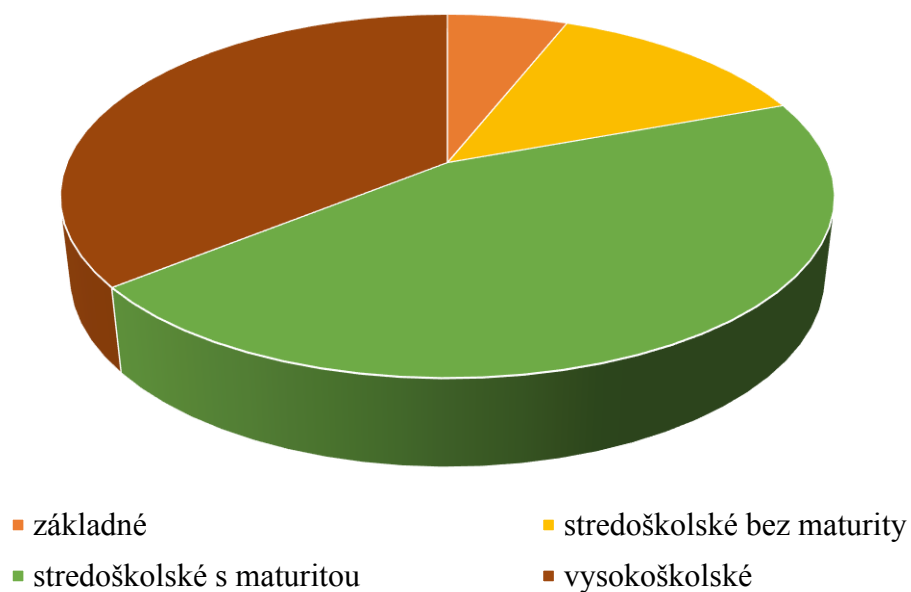
Zastúpenie respondentov z hľadiska veku

Záujem o veci verejné a o ovplyvnenie sociálnej situácie v meste Prievidza prejavili v najvyššej miere (46,3 %) obyvatelia vo veku 65 a viac rokov. Aktívna bola tiež skupina respondentov vo veku 51 – 64 rokov (32,8 %). Vo veku do 18 rokov neodpovedal žiaden respondent.

Graf č. 3:

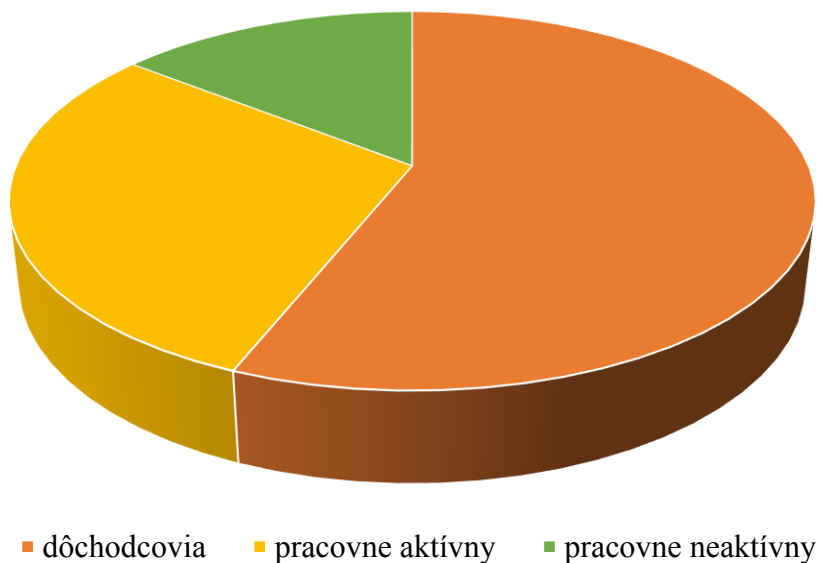
Zastúpenie respondentov z hľadiska vzdelania

Z hľadiska dosiahnutej vzdelanostnej úrovne najviac respondentov uvádzalo stredoškolské vzdelanie s maturitou (44,8 %), vysokoškolské vzdelanie (35,8 %), stredoškolské vzdelanie bez maturity (13,4 %) a základné vzdelanie (6%).

Graf č. 4:

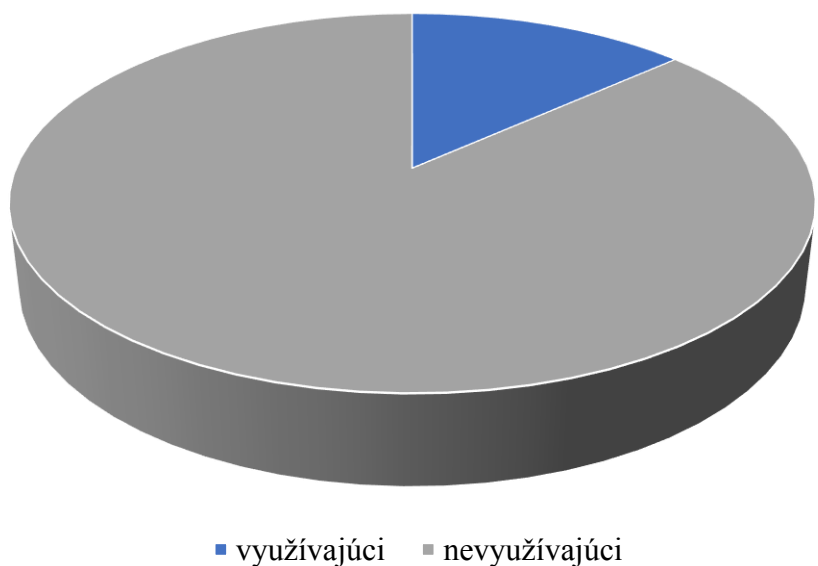
Zastúpenie respondentov z hľadiska sociálneho statusu

Dotazník najčastejšie vyplnili dôchodcovia (56,1%), pracovne aktívni (29,5%) a pracovne neaktívni ľudia (14,4%).

Graf č. 5:

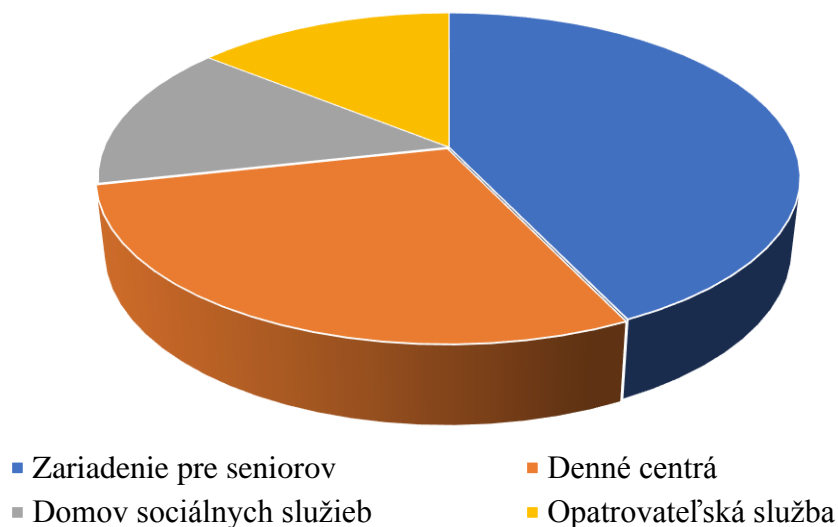
Zastúpenie respondentov z hľadiska využívania sociálnych služieb

Z hľadiska využívania sociálnych služieb poskytovaných v meste Prievidza väčšina respondentov (86,6%) odpovedalo, že v súčasnosti nevyužívajú žiadnu sociálnu službu.

Graf č. 6:

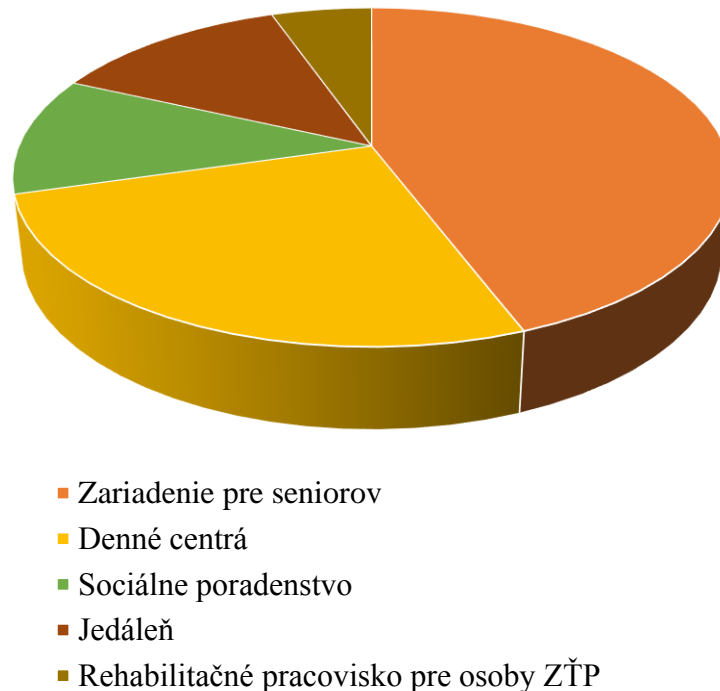
Zastúpenie respondentov využívajúcich sociálnu službu

Z využívaných sociálnych služieb má najväčšie zastúpenie Zariadenie pre seniorov (42,9%), denné centrá (28,6%), domov sociálnych služieb (14,3%) a opatrovateľská služba (14,2%).

Graf č. 7:

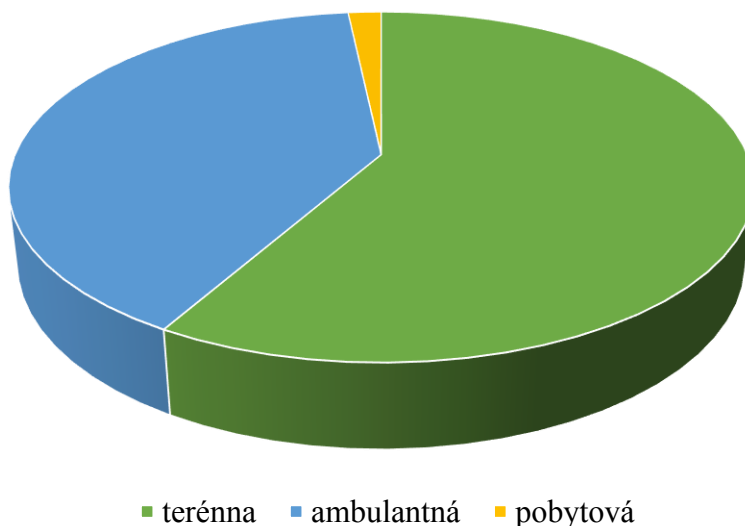
Poskytovanie služieb z hľadiska potrebnosti pre respondentov

Podľa prieskumu sú u respondentov za najviac potrebné považované služby poskytované v zariadení pre seniorov (44,2%), denné centrum (26,3%), sociálne poradenstvo (11,3%), jedáleň (12,8%) a rehabilitačné pracovisko pre osoby ZŤP (5,4%).

Graf č. 8:

Preferovaná forma poskytovania sociálnej služby z hľadiska respondentov

Pri možnosti výberu rozsahu a formy poskytovanej sociálnej služby je u respondentov najväčší záujem o terénnu sociálnu prácu (47,8%), ambulantnú formu sociálnej práce (32,8%) a napokon o pobytovú formu (19,4%).

Pri otvorených otázkach na názor ľudí aké služby alebo zariadenia v meste chýbajú a sú potrebné, odpovedali respondenti rôzne. Najčastejšie sa zhodovali v potrebe vybudovania nového zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb, nakoľko existujúce je kapacitne naplnené a nepostačujúce pre potreby starnúcej populácie. Ďalším podnetom zo strany obyvateľstva bolo rozšírenie a skvalitnenie služieb pre bezprístrešných občanov ako sú pracovňa, resp. stredisko pre zabezpečenie osobnej hygieny. Z radov respondentov mladšieho veku vyšli podnety pre vytváranie centier, kde by sa mohli stretávať matky s deťmi, šíriť osvetu, organizovať rôzne kurzy a podpora rodičov s deťmi so zdravotným znevýhodnením.

Celkové zhrnutie dotazníka

Napriek relatívne vysokým počtom vyplnených dotazníkov výsledky zachytávajú len názory ľudí, ktorí boli ochotní vyplniť dotazník. Prostredníctvom dotazníka bola snaha dať čo najviac ľuďom priestor pre vyjadrenie svojho názoru. Všetci obyvatelia mali možnosť stať sa aktívnymi členmi v ďalších fázach prípravy komunitného plánu sociálnych služieb.

5 PRACOVNÉ SKUPINY A ANALÝZA PROBLÉMOV V PRACOVNÝCH SKUPINÁCH

5.1 SWOT analýza Rodina a deti:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • spolupráca mesta s ÚPSVaR a inými štátnymi inštitúciami, • existencia a činnosť komisie starostlivosti o obyvateľov, • spolupráca s detskými domovmi, • terénna sociálna práca, • mapovanie oblastí s výskytom rodín ohrozených sociálnymi problémami – Trhová ulica a Ciglianska cesta, • spolupráca s neziskovými organizáciami a občianskymi združeniami – Spokojnosť, Úsmev ako dar, • existencia centra sociálnych služieb – Domino a n. o. Nový Domov, • podpora CVČ na participácii mladých ľudí na úrovni mesta Prievdza a regiónu, • spolupráca CVČ s inými mládežníckymi organizáciami, neformálnymi skupinami a mimovládnyimi organizáciami, • vytváranie príležitostí pre deti a mládež zapojiť sa do aktivít súvisiacich s dobrovoľníctvom, • zastrešovanie činnosti „ Fóra detí a mládeže Centrom voľného času, • usporadúvanie voľnočasových aktivít Centrom voľného času a neziskovými organizáciami pracujúcimi s mládežou, • edukácia a výchova rodičov k rodičovským schopnostiam a zručnostiam, • spolupráca pri začleňovaní sa mladých dospelých do života po opustení detského domova, • riešenie krízových situácií v rodinách, • využívanie služieb včasnej intervencie, • sociálna pomoc, podpora a sprevádzanie pri riešení situácií ohrozujúcich fungovanie rodiny, • ústretovosť o pomoc mesta pri sprostredkúvaní služieb rodinám, • podpora mladých rodín zo strany mesta – príspevok pri narodení dieťaťa, • príležitostné príspevky zo strany mesta – vianočný príspevok, • individuálny prístup pracovníkov mesta k jednotlivým rodinám nie z pozície moci, ale s úctou a ochotou pomôcť, 	<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce služby pre matky s deťmi – jasle, • absencia sociálnych bytov, • finančné náklady spojené s užívaním mestských nájomných bytov, • nízka vzdelanostná úroveň niektorých rodičov, slabé sociálne a rodičovské zručnosti, • záškoláctvo, • pracovné podmienky zamestnávateľov nevyhovujúce matkám s maloletými deťmi, • nespolupráca rodičov s úradmi, • zle nastavený sociálny systém – spoliehanie sa rodičov na sociálne dávky • využívanie natality ako spôsobu nadobudnutia finančných prostriedkov, • neochota ale často aj neschopnosť rodičov upraviť si podmienky pre život spojené s umiestnením ich detí do detského domova, • nedostatok informácií od pracovníkov ÚPSVaR o možnosti obrátiť sa s požiadavkou o pomoc na mesto, • ani jeden rodič nepožiadaval o príspevok na dopravu za dieťaťom do detského domova.

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • vytvorenie platformy pre sieťovanie organizácií a subjektov, ktoré pôsobia v oblasti sociálnych služieb, • podpora subjektov vykonávajúcich aktivity v prospech mládeže a detí, • využitie potenciálu osobnosti mladých ľudí, • zabezpečenie monitorovania potrieb a požiadaviek mládeže a mladých rodín s deťmi, • podpora preventívnych aktivít zameraných na elimináciu rizikových a nežiaducich javov (prevencia záškoláctva, šikanovania, delikvencie, zvýšeného násilia, bezpečného používania internetu, prevencie drogových závislostí a pod.), pričom osobitnú pozornosť je potrebné venovať ochrane a podpore detí a mládeže zo sociálne slabých rodín, • podpora aktivít zameraných na medzigeneračnú solidaritu (spoločné aktivity seniorov a mládeže), • -informovanie verejnosti o aktivitách a poskytovaných službách, ktoré realizujú jednotlivé organizácie na pôde mesta Prievidza – cez internet, web stránku mesta Prievidza, plochy na vylepovanie plagátov v meste Prievidza, • uverejnenie zoznamu všetkých organizácií, ktoré pracujú v meste Prievidza – hlavný cieľ práce organizácie, miesto výkonu práce, zoznam služieb, ktoré poskytujú pravidelne, • častejšie stretávanie organizácií na pôde mesta zamerané na tok informácií, sieťovanie služieb a odborníkov. 	<ul style="list-style-type: none"> • zlá sociálna situácia rodín a finančná náročnosť voľnočasových aktivít, • apatia, ľahostajnosť a únik mladých ľudí do pasivity a ničnerobenia, • komercializácia foriem voľného času, nevhodné návyky detí a mládeže pri zaobchádzaní s voľným časom, • rizikové správanie mládeže (vandalizmus, závislosti, šikana, agresivita...), • nedôvera mladých ľudí v spoluprácu s dospelými, podceňovanie mladých ľudí, ich schopností a skúseností, • sústredenie sa prevažne na jednu cieľovú skupinu, • strach rodín požiadať kohokoľvek o pomoc spojená s negatívnou skúsenosťou z minulosti, • plánovanie a práca s rodinami v súlade s možnosťami a schopnosťami rodiny

5.2 SWOT analýza Seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • existencia denných centier pre seniorov v jednotlivých častiach mesta, • ústretovosť a pomoc mesta pri sprostredkovaní služieb seniorom, • vysoká odbornosť zamestnancov na sociálnom oddelení mestského úradu, • poskytovanie opatrovateľskej služby mestom, • poskytovanie sociálnych služieb v zariadení pre seniorov zriadenom mestom, • poskytovanie príspevkového stravovania dôchodcov, • poskytovanie prepravnej služby mestom, • pravidelné oceňovanie seniorov mestom pri príležitosti životných jubileí, • rada starších, • spolupráca s mestskou políciou pri prevencii a ochrane seniorov, • existencia SIC – sociálno integračného centra, • aktívny prístup mesta pri debarierizácii a rekonštrukciách so zohľadnením potrieb osôb so zdravotným postihnutím, • Valentínska kvapka krvi organizovaná mestom, • existencia a fungovanie chránených dielní 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok podpory pri celoživotnom vzdelávaní pracovníkov na sociálnom oddelení, • absencia denného stacionára, • nízke povedomie o možnosti využívať odľahčovaciu službu, • absencia poskytovania opatrovateľskej služby počas víkendov a vo večerných hodinách, • nedostatočná prepojenosť a informovanosť o organizáciách a zariadeniach, poskytujúcich sociálne služby seniorom, • nezáujem seniorov o zapojenie sa do dobrovoľníckej činnosti, • absencia dobrovoľníckej práce v prospech seniorov, • nedostatočné špecializované poradenstvo pre seniorov a ich rodinných príslušníkov, • chýbajúce ZOS, • absencia spolupráce mládeže a seniorov
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • využívanie zdrojov z projektov a štrukturálnych fondov pre rozvoj sociálnych služieb, • mapovanie potrieb pre seniorov v domácom prostredí, • podpora príležitostí pre rozvoj sociálnych služieb zameraných na seniorov, • podpora tretieho sektora, • podpora terénnej sociálnej služby – vyhľadávanie rizikových skupín obyvateľstva, • spolupráca denných centier so Zariadením pre seniorov – návšteva seniorov umiestnených v ZPS, príprava kultúrneho programu 	<ul style="list-style-type: none"> • starnutie populácie, • nestabilná legislatíva, • nízke právne povedomie seniorov, • nedostatočná kapacita zariadení sociálnych služieb pre seniorov, • syndróm vyhorenia u pomáhajúcich profesií seniorom, • nedostatok financií pre zabezpečovanie a podporu sociálnych služieb

5.3 SWOT analýza Osoby ohrozené sociálnym vylúčením:

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • poskytovanie sociálnych služieb v útulku, charita, • spolupráca s mestskou políciou, • poradenské služby, • spolupráca s o .z. Dobrý pastier v Kláštore pod Znievom, • šírenie osvetu nebezpečenstva návykových látok v školských zariadeniach, • výchova a ochrana detí pred násilím, gamblerstvom a šikanou, • pomoc, podpora a sprevádzanie obyvateľov ohrozených vylúčením pri uplatňovaní si štátnych sociálnych dávok, • umiestňovanie do DSS a ZpS, • poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej núdzi, • spolupráca s Červeným krížom a s charitou pri poskytovaní potravinovej výpomoci, • monitorovanie bezprístrešných občanov v zimných mesiacoch, poskytovanie pomoci spojenej s ubytovaním, stravovaním a hygienou, • zabezpečovanie pohrebov pre bezprístrešných občanov a ľudí, ktorí sa ocitli na hranici chudoby 	<ul style="list-style-type: none"> • nepostačujúca výška JDvHN v pomere ku rastúcim cenám, • nízka vzdelanostná a intelektová úroveň osôb ohrozených sociálnym vylúčením a s ňou spojené problémy s uplatnením sa na trhu práce, • nezamestnanosť, • nezájum občanov o zmenu svojej sociálnej situácie v závislosti na omamných a psychotropných látkach, • používanie lží a klamstiev na dosiahnutie financií a výhod
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • zvýšenie kapacity útulku, • monitorovanie spoločensky neprispôsobivých osôb, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a ktorí žijú na okraji spoločnosť, • poskytovanie ambulantnej liečby pre cieľovú skupinu osôb závislých na alkohole, drogách a gamblerstve, • preventívne služby znižujúce náklady na riešenie negatívnych dôsledkov dlhodobého užívania alkoholu a drog, • podpora pre ambulantný doliečovací program, • rozvoj sociálnych programov pre zamestnávanie osôb ohrozených sociálnym vylúčením 	<ul style="list-style-type: none"> • zlá sociálna a finančná situácia bezprístrešných a neprispôsobivých občanov a ich neochota spolupracovať s úradmi, políciou a osobami, ktoré sa im snažia pomôcť zmeniť životný štýl, • nedôvera bezprístrešných občanov voči inštitúciám a ľuďom, ktorí sa im snažia pomôcť, • kriminálne správanie medzi členmi tejto skupiny obyvateľstva – šikana, krádeže, násilnosti, • vysoká úmrtnosť ľudí v produktívnom veku, • vysoká chorobnosť a šírenie infekčných chorôb.

5.4 Analýza problémov v pracovných skupinách

Pracovná skupina „Rodina a deti“

Podľa hodnotení členov pracovnej skupiny rodiny a deti bolo konštatované, že medzi najväčšie problémy patria najmä:

- Nepostačujúce služby pre matky s deťmi.
- Zlá finančná situácia prijímateľov sociálnych služieb.
- Nepostačujúca vzdelanostná úroveň prijímateľov sociálnych služieb.
- Slabá spolupráca s ÚPSVaR.
- Finančná náročnosť voľnočasových aktivít.
- Neinformovanosť mladých rodín o možnostiach pomoci zo strany inštitúcií.
- Rizikové správanie mládeže, nárast závislosti na omamných a psychotropných látkach.

Pracovná skupina „Seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím“

Podľa hodnotení členov pracovnej skupiny seniorov a osobám s ťažkým zdravotným postihnutím bolo konštatované, že medzi najväčšie problémy patria najmä:

- Absencia denného stacionára.
- Absencia zariadenia opatrovateľskej služby.
- Nepostačujúca kapacita existujúce zariadenia pre seniorov.
- Nedostatočné špecializované poradenstvo pre seniorov a ľudí s ŤZP.
- Nedostatok podpory pri celoživotnom vzdelávaní pracovníkov v sociálnej oblasti.

Pracovná skupina „Osoby ohrozené sociálnym vylúčením“

Podľa hodnotení členov uvedenej pracovnej skupiny bolo konštatované, že medzi najväčšie problémy patria najmä:

- Nezamestnanosť.
- Nízka vzdelanostná a intelektová úroveň osôb ohrozených sociálnym vylúčením a s ňou spojené problémy s uplatnením sa na trhu práce.
- Závislosť na omamných a psychotropných látkach.
- Vysoká chorobnosť a šírenie infekčných chorôb.
- Vysoká úmrtnosť ľudí v produktívnom veku.
- Kriminálne správanie medzi členmi tejto skupiny obyvateľstva.

6 CIELE, OPATRENIA A AKTIVITY ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V MESTE PRIEVIDZA

Vytvorenie komplexnej siete sociálnych služieb dostupnej pre jednotlivé sociálne skupiny obyvateľov mesta, zabezpečenie spolupráce a prepojenosti medzi jednotlivými subjektmi, ktoré pôsobia v sociálnej oblasti v Prievidzi.

Hlavný cieľ

„Zlepšiť kvalitu života užívateľom sociálnych služieb a zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb pre sociálne skupiny obyvateľstva“.

Cieľové skupiny:

I. RODINA S DEŤMI,

II. ŤZP A SENIORI,

III. OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM

Čiastkové aktivity a opatrenia pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva:

CIEĽ A	KOMPLEXNÁ INFORMOVANOSŤ A SPOLUPRÁCA V SOCIÁLNEJ OBLASTI
Charakteristika cieľa	Kvalita poskytovania sociálnych služieb v meste Prievidza súvisí s informovaním verejnosti o poskytovaných službách a so spoluprácou jednotlivých poskytovateľov sociálnych služieb.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	A.1 : Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách.

OPATRENIE A.1	ZVÝŠENIE INFORMOVANOSTI O POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH
Charakteristika opatrenia	Zvýšenie informovanosti o poskytovaných sociálnych službách, dostupnosť adresných a kvalitných informácií pre všetkých obyvateľov, aby bola výsledkom dostatočnej informovanosti schopnosť ľudí samostatne a efektívne riešiť svoje sociálne problémy.
Aktivity	a) informovanie občanov prostredníctvom miestnej tlače, regionálnej televízie, rádia a šírenie informačných letákov do jednotlivých domácností o poskytovaných sociálnych službách v meste, b) zosieťovanie poskytovateľov sociálnych služieb na internetovej stránke mesta Prievidza
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele	Dotazníkový prieskum o informovanosti verejnosti.
Finančné krytie	Rozpočet mesta Prievidza

CIEĽ B:	SIETOVANIE POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
Charakteristika cieľa:	Vytváranie sietí sociálnych služieb ako prínos pre klienta a pre jednotlivých poskytovateľov sociálnych služieb. Umožňuje prepojenosť a ďalší rozvoj jednotlivých členov siete prostredníctvom poznania služieb a kompetencie ostatných subjektov.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	B.1: Skvalitnenie spolupráce medzi poskytovateľmi sociálnych služieb.

OPATRENIE B.1:	SKVALITNENIE SPOLUPRÁCE MEDZI POSKYTOVATEĽMI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
Charakteristika opatrenia:	Vzájomná spolupráca poskytovateľov sociálnych služieb v meste Prievidza ako základný pilier poskytovania čo najadresnejších služieb pre klientov.
Aktivity:	a) organizácia pravidelných stretnutí členov pracovných skupín, b) spolupráca jednotlivých poskytovateľov pri organizácii aktivít v sociálnej oblasti.
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Zápisnice z pravidelného zasadnutia pracovných skupín, počet aktivít zorganizovaných spolupracujúcimi subjektmi.
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza

CIEĽ C:	VZDELÁVANIE PRACOVNÍKOV V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH
Charakteristika cieľa:	Neustále meniaci sa legislatíva v sociálnej oblasti má za následok potrebu celoživotného vzdelávania sociálnych pracovníkov.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	C.1: Zabezpečenie odborného a osobnostného rozvoja zamestnancov v sociálnych službách.

OPATRENIE C.1:	ZABEZPEČENIE ODBORNÉHO A OSOBNOSTNÉHO ROZVOJA PRACOVNÍKOV V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH
Charakteristika opatrenia:	Pre zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb je dôležité celoživotné vzdelávanie sociálnych pracovníkov, neustále sledovanie trendov v sociálnej oblasti a prispôsobovanie sa neustále sa meniacej legislatíve.
Aktivity:	a) spolupráca so vzdelávajúcimi inštitúciami b) účasť zamestnancov pracujúcich v sociálnych službách na odborných seminároch c) plánovanie a realizácia supervízií
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet absolvovaných školení a seminárov a počet uskutočnených supervízií.
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza

I: RODINA S DEŤMI

Cieľová skupina rodiny s deťmi

CIEĽ 1:	PODPORA MLADÝCH RODÍN A RODÍN S DEŤMI
Charakteristika cieľa:	Zdravo fungujúca rodina je základom spoločnosti. Podporou tejto rodiny predchádzame výskytu sociálnopatologických javov v spoločnosti.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	1.1 Riešenie bytovej a zamestnaneckej politiky pre mladé rodiny. 1.2 Podpora voľno časových aktivít pre rodiny a matky s deťmi.

OPATRENIE 1.1:	RIEŠENIE BYTOVEJ POLITIKY PRE MLADÉ RODINY
Charakteristika opatrenia:	Nedostatočný počet nájomných bytov a náklady spojené s užívaním mestských nájomných bytov majú za následok odliv mladých ľudí a rodín do iných miest. Taktiež je veľmi dôležitá podpora zamestnávateľov zo strany mesta pre vytváranie pracovných príležitostí.
Aktivity:	a) podpora mladých rodín poskytovaním príspevku pri narodení dieťaťa, nového obyvateľa mesta Prievidza b) podpora výstavby nových bytov pre mladé rodiny c) podpora vytvárania nových pracovných príležitostí v meste Prievidza
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet novopostavených bytov a počet nájomných zmlúv uzatvorených s rodinami s maloletými deťmi Počet novovytvorených pracovných miest Dotazníkový prieskum u mladých rodín
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

OPATRENIE 1.2:	PODPORA VOĽNO ČASOVÝCH AKTIVÍT PRE RODINY A MATKY S DEŤMI
Charakteristika opatrenia:	Efektívnym využívaním voľného času predchádzame vzniku negatívnych javov v spoločnosti a eliminujeme tak krízu rodiny, znižujeme rozvodovosť, výskyt domáceho násillia...
Aktivity:	a) podpora zriadenia a rozšírenia materských centier b) podpora aktivít a podujatí určených pre rodiny c) organizácia kultúrnych a spoločenských podujatí určených pre rodiny a pre deti
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet matiek a detí navštevujúcich denné centrá Počet novovytvorených kapacít v denných centrách Počet podujatí zorganizovaných mestom Prievidza pre rodiny a deti
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

CIEĽ 2:	RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SITUÁCIE PROBLÉMOVÝCH RODÍN
Charakteristika cieľa:	Spoluprácou s rôznymi inštitúciami, ako sú školy, ÚPSVaR, polícia... vyhľadávať rodiny ohrozené sociálnym vylúčením, podporovať tieto rodiny pri riešení ich problémov a predchádzať vzniku nových problémov rodiny v spoločnosti.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	2.1 Systém včasného podchytenia problémových rodín. 2.2 Sieťovanie sociálnych služieb, opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a zariadení na podporu rodín s deťmi. 2.3 Podpora vzniku nízkoprahových zariadení pre matky s deťmi.

OPATRENIE 2.1:	SYSTÉM VČASNÉHO PODCHYTENIA PROBLÉMOVÝCH RODÍN
Charakteristika opatrenia:	Podporou terénnej sociálnej práce v meste Prievidza máme možnosť lepšie zmapovať miesta, kde sa zdržiavajú rodiny ohrozené sociálnym vylúčením. Základom pre úspešnú spoluprácu s týmito rodinami je preventívna činnosť.
Aktivity:	a) Finančná podpora rodín ale aj jednotlivcov zo strany mesta poskytovaním jednorazovej dávky v hmotnej núdzi b) Spolupráca s mestskou políciou pri včasnom podchytení problémových rodín c) Zamestnávanie odborných zamestnancov z radu sociálnych pracovníkov pre prácu s rodinami d) Podpora terénnej sociálnej práce v meste Prievidza e) Spolupráca so školami a inými inštitúciami pracujúcimi s rodinami, deťmi a mládežou
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet evidovaných problémových rodín s ktorými pracuje zamestnanec mesta Prievidza Počet poskytnutých jednorazových dávok v hmotnej núdzi
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

OPATRENIE 2.2:	SIETĽOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A ZARIADENÍ NA PODPORU RODÍN S DEŤMI
Charakteristika opatrenia:	Získavanie informácií o dostupných službách a organizáciách pracujúcich s ohrozenou rodinou. Zabezpečenie prístupu k sociálnym službám pre rodiny, zvyšovanie povedomia o činnosti organizácií.
Aktivity:	a) vytvorenie siete organizácií pracujúcich s ohrozenými rodinami b) informovanie verejnosti o týchto organizáciách a o ich činnosti c) spolupráca medzi jednotlivými subjektami a organizáciami

	navzájom ako nástroj včasnej intervencie a realizácia vzdelávacích programov pre sociálnych pracovníkov a pomáhajúce profesie zameraných na identifikáciu syndrómu CAN a včasnú odbornú intervenciu
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Vytvorenie siete organizácií na internetovej stránke mesta Prievidza a sledovanie návštevnosti na jednotlivých internetových stránkach organizácií Počet vykonaných intervencií v rodinách
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

OPATRENIE 2.3:	PODPORA VZNIKU NÍZKOPRAHOVÝCH ZARIADENÍ PRE MATKY S DEŤMI
Charakteristika opatrenia:	Častým problémom matiek s maloletými deťmi je práve problém s ubytovaním pre matky s maloletými deťmi. Práve tento fakt býva príčinou prečo matka s deťmi zotrváva v nefungujúcej rodine a trpí domáce násilie, fyzické a psychické týranie... V súčasnej dobe ubytovanie pre matky s deťmi v meste Prievidza poskytuje Útulok, n. o. Jeho kapacita je však naplnená.
Aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> a) Finančná podpora pre zriadenie nízkoprahového zariadenia pre matky s deťmi b) Spolupráca s klientkami nízkoprahového zariadenia a s ich deťmi c) Podpora sociálnych programov zameraných na znovuzačlenenie sa do bežného života pre matky a ich deti d) Vytváranie voľnočasových aktivít pre deti e) Vytváranie vzdelávacích aktivít pre deti f) Rozvoj rodičovských zručností u matiek g) Poskytovanie základného a špecializovaného sociálneho poradenstva
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet matiek s deťmi, ktorým bude poskytovaná služba v zariadení núdzového bývania Počet rodín, ktorým sa poskytuje sociálne poradenstvo
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

CIEĽ 3:	SANÁCIA RODINY – OBNOVA NARUŠENÝCH FUNKCIÍ RODINY A VZŤAHOV V RODINE
Charakteristika cieľa:	Cieľom sanácie je úprava pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí, v ktorom dlhodobo pretrvávala kríza. Dôležitou súčasťou pri obnovovaní narušených rodinných pomerov je odborná pomoc, podpora a sprevádzanie rodiny.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	3.1 podpora a rozvoj terénnej sociálnej práce.

OPATRENIE 3.1:	PODPORA A ROZVOJ TERÉNNEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE
Charakteristika opatrenia:	Cieľom je udržanie a rozvoj kvalitnej intenzívnej a efektívnej sociálnej práce v ohrozených rodinách, ktoré nie sú schopné si zložitú životnú situáciu, v ktorej sa ocitli riešiť vlastným pričinením.
Aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> a) Pravidelné návštevy v ohrozených rodinách b) Participácia s OSPDaSK na tvorbe plánu sociálnej práce s rodinou a plnenie úloh z neho vyplývajúcich c) Nácvik rodičovských zručností a terapeutická činnosť s rodičmi
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet rodín, v ktorých sa vykonáva terénna sociálna práca Počet vytvorených plánov práce s rodinou
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

II: ŤZP A SENIORI

Cieľová skupina seniori a ľudia so zdravotným postihnutím

CIEĽ 1:	PODPORA DEINŠTITUCIONALIZÁCIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE SENIOROV
Charakteristika cieľa:	Zabezpečenie starostlivosti o seniora v prirodzenom domácom prostredí v prípade zhoršenia zdravotného stavu, alebo jeho neschopnosti zabezpečiť si potreby vlastným pričinením.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	1.1 Podpora rozvoja opatrovateľskej služby. 1.2 Podpora sociálnych a zdravotných služieb zabezpečovaných ambulantnou formou. 1.3 Rozširovanie podporných služieb.

OPATRENIE 1.1:	PODPORA ROZVOJA OPATROVATEĽSKEJ SLUŽBY
Charakteristika opatrenia:	Rozvojom opatrovateľskej služby docielime kvalitné a odborné zabezpečovanie starostlivosti o seniora v kruhu jeho rodiny a blízkych.
Aktivity:	a) vyhľadávanie seniorov odkázaných na pomoc inej osoby, spolupráca s rodinou b) vytváranie pracovných miest pre ľudí s kvalifikačnými predpokladmi pre prácu opatrovateľov a adekvátnym finančným ohodnotením c) rozširovanie existujúcej služby poskytovania príspevku na stravovanie dôchodcov
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet novouzatvorených zmlúv o poskytovaní opatrovateľskej služby Počet novoprijatých zamestnancov vo funkcii opatrovateľ Dotazníkový prieskum u prijímateľov tejto sociálnej služby
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

OPATRENIE 1.2:	PODPORA SOCIÁLNYCH A ZDRAVOTNÝCH SLUŽIEB POSKYTOVANÝCH AMBULANTNOU FORMOU
Charakteristika opatrenia:	Zriadenie denného stacionára významne dopĺňa sociálne služby poskytované terénnou formou.
Aktivity:	a) podpora zriadenia denného stacionára b) zabezpečenie informovanosti verejnosti o novoposkytovanej sociálnej službe v meste prostredníctvom médií c) vyhľadávanie záujemcov o prijímanie tejto sociálnej služby
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet prijímateľov tejto sociálnej služby Počet zamestnancov v zariadení denného stacionára
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

OPATRENIE 1.3:	ROZŠIROVANIE PODPORNÝCH SLUŽIEB
Charakteristika	Podporou činností denných centier pre seniorov dosiahneme

opatrenia:	aktivizáciu seniorov prostredníctvom záujmových, spoločenských, kultúrnych a športových aktivít. Seniori majú sami možnosť zvoliť si ako čo najefektívnejšie tráviť voľný čas.
Aktivity:	a) podpora existujúcich denných centier b) podpora vytvárania nových denných centier
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet prijímateľov tejto sociálnej služby Počet kultúrnych, športových a spoločenských podujatí organizovaných dennými centrami v meste Prievidza
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

CIEL 2:	PODPORA ZVYŠOVANIA SOCIÁLNEJ A ZDRAVOTNEJ SLUŽBY V ZARIADENIACH PRE SENIOROV A V ZARIADENIACH OPATROVATELSKEJ SLUŽBY
Charakteristika cieľa:	Zabezpečenie starostlivosti o seniora v prípade zhoršenia zdravotného stavu a v prípade nepriaznivej sociálnej situácie, kedy nie je možné zabezpečiť starostlivosť v prirodzenom domácom prostredí a človek je odkázaný na 24 hodinovú starostlivosť v zariadení.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	2.1 Podpora zriadenia nového zariadenia pre seniorov. 2.2 Podpora zriadenia zariadenia opatrovateľskej služby.

OPATRENIE 2.1:	PODPORA ROZVOJA OPATROVATELSKEJ SLUŽBY
Charakteristika opatrenia:	V meste Prievidza je zriadené zariadenie pre seniorov, ktoré kapacitne nepostačuje potrebám obyvateľov mesta čoho následkom sú dlhé čakacie doby pred umiestnením do zariadenia.
Aktivity:	a) vyhľadávanie seniorov odkázaných na starostlivosť v zariadení, spolupráca s rodinou b) podpora posudkovej činnosti c) zriadenie nového zariadenia pre seniorov
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet novozatvorených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby v zariadení pre seniorov Počet novoprijatých zamestnancov Dotazníkový prieskum u prijímateľov tejto sociálnej služby
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

OPATRENIE 2.2:	PODPORA ZRIADENIA ZARIADENIA OPATROVATELSKEJ SLUŽBY
Charakteristika opatrenia:	Zariadenia opatrovateľskej služby v meste Prievidza by slúžilo na preklopenie doby medzi prepustením seniora z nemocnice, prípadne času od náhleho zhoršenia jeho zdravotného stavu po nástup do zariadenia pre seniorov.
Aktivity:	a) vyhľadávanie seniorov odkázaných na starostlivosť

	v zariadení opatrovateľskej služby, spolupráca s rodinou b) podpora posudkovej činnosti c) podpora zriadenia zariadenia opatrovateľskej služby
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet novouzatvorených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby Počet novoprijatých zamestnancov Dotazníkový prieskum u prijímateľov tejto sociálnej služby
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

III: OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM

Cieľová skupina osoby ohrozené sociálnym vylúčením

CIEĽ 1:	PODPORA A ROZVOJ SLUŽIEB PRE OSOBY OHROZENÉ SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM
Charakteristika cieľa:	Úlohou sociálnej práce je poskytovať sociálnu pomoc, podporu a sprevádzanie všetkým ľuďom bez ohľadu na vek, sociálne a spoločenské postavenie, či majetkové pomery. Z toho vyplýva, že poskytujeme pomoc aj ľuďom, ktorí sa ocitli na okraji spoločnosti a na hranici chudoby.
Opatrenia, ktoré vedú k naplneniu cieľa:	<p>1.1 Zriadenie nízkoprahového denného centra a nocľahárne.</p> <p>1.2 Podpora terénnej sociálnej práce a pomoc pri uplatňovaní si štátom stanovených nárokov.</p> <p>1.3 Podpora preventívnych programov zameraných na ochranu zdravia a prevenciu šírenia civilizačných a infekčných chorôb.</p>

OPATRENIE 1.1:	ZRIADENIE NÍZKOPRAHOVÉHO DENNÉHO CENTRA A NOCĽAHÁRNE
Charakteristika opatrenia:	Týmto opatrením zabezpečíme ľuďom žijúcim bez domova dôstojnejší život a vytvoríme zariadenie, kde si budú môcť uspokojovať svoje primárne životné potreby. Zriadením nocľahárne taktiež prispejeme k zníženiu kriminálnej činnosti páchanej ľuďmi bez domova.
Aktivity:	<p>a) Zabezpečenie finančných prostriedkov pre vytvorenie nízkoprahového denného centra a nocľahárne.</p> <p>b) Poskytovanie sociálneho poradenstva v týchto zariadeniach.</p> <p>c) Zabezpečenie základných služieb v priestoroch zariadenia, ako sú : nocľah, hygiena, teplé jedlo, šatstvo, zdravotnú pomoc, atď.</p> <p>d) Pomoc a podpora pri riešení nepriaznivej životnej situácie.</p>
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	Počet miest vytvorených v zariadení nízkoprahového centra a nocľahárne Počet ľudí využívajúcich tieto sociálne služby
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

OPATRENIE 1.2:	PODPORA TERÉNNEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE A POMOC PRI UPLATŇOVANÍ SI ŠTÁTOM STANOVENÝCH NÁROKOV
Charakteristika opatrenia:	Terénna sociálna práca rieši problémy bezprístrešných občanov tam, kde vznikli – teda na ulici, napomáha ku lepšej dostupnosti poskytovaných služieb pre týchto ľudí.
Aktivity:	a) Krízová intervencia v ťažkých životných situáciách.

	<ul style="list-style-type: none"> b) Streetworking- vyhľadávanie skupín obyvateľstva žijúcich túlavým spôsobom života a mapovanie území, na ktorých sa pohybujú. c) Nadväzovanie kontaktov s klientmi a spolupráca s pomáhajúcimi inštitúciami. d) Sprevádzanie klientov pri uplatňovaní si svojich nárokov e) Prevencia násilia a kriminalizácie v spolupráci s políciou f) Podpora rozvoja osobnostných predpokladov pre riešenie vlastnej nepriaznivej životnej situácie. g) Podpora dobrovoľníctva.
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	<p>Počet klientov, ktorým sa poskytuje sociálne poradenstvo</p> <p>Počet klientov evidovaných v evidencii nezamestnaných, poberajúcich DvHN</p> <p>Počet pracovníkov, resp. dobrovoľníkov pracujúcich s ľuďmi bez domova</p>
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

OPATRENIE 1.3:	PODPORA PREVENTÍVNYCH PROGRAMOV ZAMERANÝCH NA OCHRANU ZDRAVIA A PREVENCIU ŠÍRENIA CIVILIZAČNÝCH A INFEKČNÝCH CHORÔB
Charakteristika opatrenia:	<p>V súčasnej dobe patrí medzi najväčšie problémy v spoločnosti šírenie civilizačných a infekčných chorôb u ľudí bez domova. Dôsledkom toho sa títo ľudia dožívajú čoraz nižšieho veku. Ďalším problémom u ľudí bez domova je závislosť na alkohole a iných drogách.</p>
Aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> a) Podpora realizácie preventívnych programov zameraných najmä na alkoholovú a inú závislosť. b) Spolupráca so zdravotníckymi zariadeniami pri mapovaní výskytu infekčných chorôb. c) Vyhľadávanie ohrozených skupín obyvateľstva a ich sprevádzanie za odbornou lekárskou pomocou. d) Zlepšenie interpersonálnych vzťahov v týchto skupinách obyvateľstva. e) Vykonávanie sociálnej práce – pomoc, podpora, sprevádzanie.
Garant:	Mesto Prievidza
Časový harmonogram:	2019-2022
Merateľné ukazovatele:	<p>Počet klientov trpiacich infekčným ochorením, ktorým bola poskytnutá starostlivosť v zdravotníckom zariadení</p> <p>Počet klientov, ktorým bolo poskytnuté sociálne poradenstvo</p> <p>Počet uskutočnených preventívnych programov</p>
Finančné krytie:	Rozpočet mesta Prievidza, fondy EÚ, externé zdroje

Pri napĺňaní cieľov komunitného plánu sociálnych služieb je prínosné aj prepájanie organizácii a dobrovoľníkov – využitie dobrovoľníctva ako nástroja pre zapájanie ľudí do účasti na spoločenskom živote. Budovanie ich zodpovednosti pri riešení problémov v komunite v ktorej žijú. Seberealizácia dobrovoľníkov prispieva k riešeniu problémov v meste. Zapojenie dobrovoľníctva rozširuje a zvyšuje kvalitu služieb a otvorenosť komunity, nakoľko existuje množstvo aktivít do ktorých sa môžu dobrovoľníci zapájať. Dobrovoľnícke programy sú zamerané na návštevy, voľnočasové aktivity, sprevádzania a asistenciu. Právne postavenie dobrovoľníkov a právne vzťahy pri vykonávaní dobrovoľníckej činnosti v SR upravuje zákon o dobrovoľníctve č. 406/2011 Z. z. v platnom znení.

7 SPÔSOBY VYHODNOCOVANIA PLNENIA KPSS

Súčasť Komunitného plánu sociálnych služieb - KPSS mesta Prievidza bude vypracovanie informatívnej správy a vyhodnotenie plnenia cieľov s nasledovným postupom:

- jedenkrát ročne zorganizovať stretnutie všetkých pracovných skupín, ktoré sa podieľali na spracovaní komunitného plánu,
- na základe stretnutí uvedených pracovných skupín vypracovať informatívnu správu o plnení komunitného plánu,
- informatívnu správu predložiť na zasadnutie Komisie starostlivosti o obyvateľov a MsZ (1x ročne vždy k 30.6. bežného roka),
- informatívnu správu zverejniť na oficiálnej internetovej stránke mesta Prievidza.

Z dôvodu, že komunitné plánovanie sociálnych služieb je otvorený proces je možné kedykoľvek do neho vstúpiť a meniť ciele, priority a aktivity v závislosti od aktuálnych potrieb a požiadaviek obyvateľstva na základe reálnych potrieb a dostupných zdrojov.

8 ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Prievidza je výsledkom spolupráce mesta Prievidza, poskytovateľov sociálnych služieb a občanov, ktorí sú prijímateľmi sociálnych služieb. Plán bol pripravovaný na základe individuálnych konzultácií, spoločných dialógov, partnerstva a kooperácie.

Plánovanie sociálnych služieb v meste akým je Prievidza, je priebežný proces. Komunitný plán sociálnych služieb je prvý výstup, ktorý je potrebné priebežne aktualizovať v súvislosti s meniacou sa situáciou v sociálnej oblasti. I veľké a stredne veľké mestá, akým je aj Prievidza, nemôžu mať vždy kapacitu na poskytovanie širokej škály sociálnych služieb pre rôzne cieľové skupiny. Je preto vhodné hľadať možnosti regionálnej spolupráce s ďalšími samosprávami, otvoriť sa a vytvoriť podmienky, aby mohli začať pôsobiť v meste aj poskytovatelia z iných miest, respektíve plánovať kapacitu poskytovaných služieb aj s ohľadom na potrebu okolitých samospráv.

Prílohy

Zoznam použitých zdrojov:

1. Matoušek Ondřej: Plánování sociálních služeb, Portál, 2008
2. Woleková Helena, Mezianová Marcela: Komunitné plánovanie sociálnych služieb, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Program rozvoja mesta Prievidza (2016-2023)
4. Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách na roky 2014-2019
5. Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012-2015
6. Národný program aktívneho starnutia 2014-2020
7. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
8. Národná stratégia na ochranu detí pred násilím
9. Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020
10. Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
11. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov
12. Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov
13. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
14. Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
15. Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov
16. www.statistisc.sk